

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

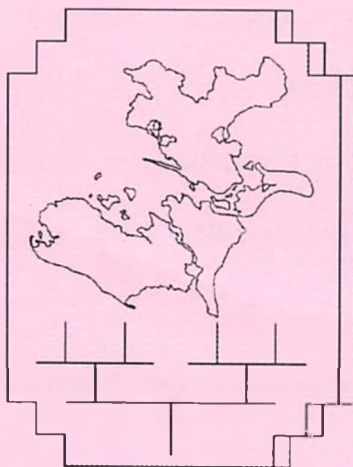
Slægthistorisk Forening

for

Storstrøms Amt

ÅRSSKRIFT 2000

Rødderne

16. Årgang

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORSTRØMS AMT

Indholdsfortegnelse:

Købekontrakt	Side	1
Skudsmålhbøger	-	9
En fortælling	-	13
Folketællingsoversigt	-	16
Kirkebøger på arkiverne	-	20
Lokalhistorisk litteratur	-	21
Vort eget lokale	-	23
Lokalarkiver	-	24
Ordbog for slægtsforskere	-	26
Foreningens regnskab 1999	-	32

Programmet for sæsonen 2000/2001 findes midt i bladet

Købekontrakt

Indsendt af:
Dorit Petersen

Købekontrakt 20. November 1903

Imellem os underskrevne Gaardejer Søren Hansen i Sædinge og Husejer Anders Mads Andersen sammesteds er Dags Dato indgaaet

Købekontrakt:

A. Jeg Søren Hansen tilstaar og herved vitterliggør, at have solgt til nærmere Overdragelse ved Skjøde til nævnte Anders Mads Andersen den mig ifølge Skjøde af 13. Marts Thinglæst 24. Oktober 1874 tilhørende i Sædinge By og Sogn beliggende Gaard Skyldsat under:

Matrk. Nr. 2a af Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk. 0 1/2 Alb.

Matrk. Nr. 24 af Hartkorn 0 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdk. 2 Alb.

omregnet til i alt: 9 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdk. 2 1/2 Alb.

Med Andel i Matr. Nr. 25a og 25b med Rette Tilliggende af Jorder der paa værende Bygninger disses Mur og Nagelfaste Tilbehør den ved Ejendommen værende Besætning, Inventar og Avlsredskaber, den indavlede Sæd, min Anpart i Sædinge Damptærskværk-Interessentskab, mine Andele i Andelsmejeriet "Fælleshaab", min Andel i "Maribo Svineslagteri", min Aktie i Forbrugsforeningen "Kvik" i Holeby samt endelig alt det mig tilhørende Løsøre. Denne Handel er indgaaet paa følgende nærmere Vilkaar:

1.

Det solgte overtages af Køberen den 1. November d.A., men staar allerede fra Dato før Køberens Regning og Resico, hvoraf følger, at han i Ildsvaades tilfælde oppebærer bygningernes Assuranceerstatning til anordningsmæssig anvendelse.

2.

Det solgte overtages af Køberen med de Herligheder, Rettigheder, Byrder og Forpligtelser, hvormed det har tilhørt mig og tidligere Ejere, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at Ejendommen paahviler følgende Hæftelser, som Køberen overtager, nemlig:

- a. Aarlig Afgift til Baroniet Sønderkarle af 27 Tdr. 6 Skpr. Byg, som svares efter Kapitalstakst.
- b. konstateret Præstetiende 5 Tdr. 5 Skpr. Hvede og 5 Tdr. 5 Skpr. Byg og
- c. Digeskat paa Matr. Nr. 2 efter 66 Enheder samt
- d. overenskomst af 14 Thinglæst 30. Juli 1901 med Aktieselskabet "De Danske Sukkerfabrikker" om Oprensning af Hovedvandløbet Nr. 36 paa Lolland og om deltagelse i Udgifterne herved.

3.

Alle af Ejendommen gaaende Skatter og Afgifter, som forfalder fra og med den 1. Juli d.A. udreder Køberen.

4.

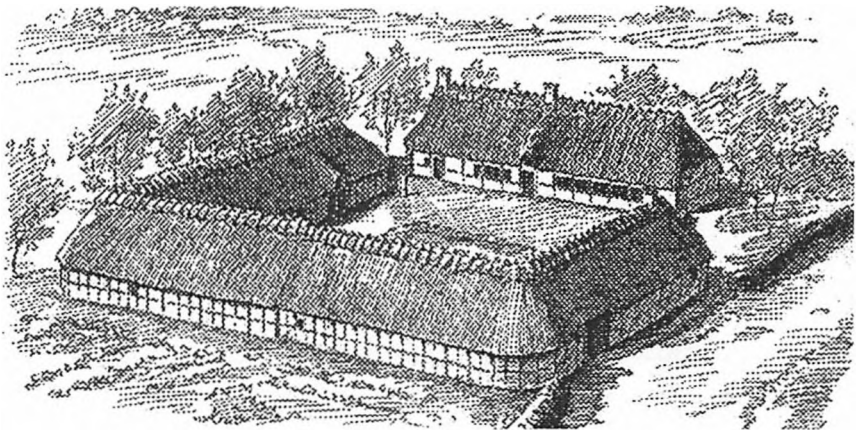
Indtil Overtagelse finder Sted passer Sælgeren Gaardens Drift som hidtil, varetager Kreaturerne røgt og Pleje mod at anvende til Fodring det Fornødne af Gaardens Beholdning. Sælgeren tager Indtægten af Kreaturerne derunder ogsaa Indtægten af de Svin, som bliver Slagtefærdige indtil Køberen tiltræder Ejendommen. Overskuddet fra Mejeriet, som udbetales i December d.A. tilfalder Køberen.

Køberen gaar i Sælgerens Forpligtelser overfor Højbygaards Sukkerfabrik, og er ham bekendt med det af Sælgeren der hævede Forskud, ligesom han ogsaa overtager dennes Gæld for Frø, Gødning og 2000 Pund Melassefoder. Indtil tiltrædelsen besørger Sælgeren det Kvantum Sukkerroer optaget og leveret som paafordres.

5.

I Vederlag for det overdragne udbeder Køberen følgende:

- a. han overtager, som han med Vedkommende kan komme overens, og forrenter fra 11. Juni Termin d.A. følgende i ejendommen indestaaende Prioriteter:
- til Baroniet Sønderkarle 17.950,- Kr.
  - til Enkefru Edvardine N. Nielsen, København 2.000,- Kr.
  - til Gaardejer Rasmus Mikkelsen i Østofte Laanet efter 2 Obligationer resp. 1.200,- og 1.000,- Kr. i alt 2.200,- Kr.
  - til Gaardejerne H. P. Petersen, Thorpe, Chr. Jørgensen, Rødby Mark og H. P. Jensen, Alminde for 3.400,- Kr.

*Den her gengivne købekontrakt
omhandler næppe
en gård af denne størrelse*

- de tvende sidste prioriteter forrenten med 4 1/2 % p.a.
- til Baroniet Sønderkarle svares og forrentes
1/6 Bankheftelsen 77,43 Kr.
  - b. Køberen tilsvare al den mig paahvilende løse
Gæld, hvilket antages ikke at overstige 1.000,- Kr.
i alt 26.627,43 Kr.
  - c. Køberen og Efterfølgende Ejere af den herved overdragne
Ejendom yder mig og Hustru Maren født Jørgensen, saa
længe vi leve, frit ophold i Fælles med sig og Hustru og
lige saa godt som disse selv nyder. Opholdet skal bestaa i alt
fornødent af spise og drikke, Bolig, Lys og Varne, vask og
renlighed, Læge og Medicin og i sygdomstilfælde Pleje og
Pasning. Desuden skal der ydes os Aarligt kontant 200 Kr.
hvilke to Hundrede Kroner betales Halvaarsvis hver 1. Maj
og 1. November, første Gang den 1. November dette Aar
endvidere skal Gaardens Ejer befordre mig og Hustru paa
12 Køreture Aarligt, hvilke Ture, som ikke maa være over 2
Mil frem og lige saa langt tilbage, dog ikke kan fordres
afgivet i den travle Saa og Høsttid. Skulle jeg eller Hustru
finde os utilfredse med at nyde vor Aftægt som foran anført
har vi ret til med tre Maaneders forudgivet Varsel til en 1.
Maj eller 1. November at fraflytte Gaarden og skal dennes
Ejer da i stedet for Aftægten Aarlig betale os 600 Kr. som
erlægges Fjerdingaarlig, 1. Maj, 1. August, 1. November og
1. Februar, første gang ved Fraflyttelsen. Naar en af os
afgaar ved døden nedsættes disse 600 Kr. til 400 Kr. Aarligt
og i lignende Fald nedsættes de 200 Kr., som betales os saa
længe vi bo i Gaarden til 100 Kr. Aarligt. Denne aftægt
ansættes til kapitaliseret Værdi 3000 Kr.

- d. Ved vor Dødelige Afgang besørger og bekoster Gaardens Ejer min og Hustrus Begravelse efter Egnens Skik og Brug og vor Stand og Stilling, hvilken begravelse ansættes til en Værdi af 200 Kr. for hver i alt 400 kr.

Gør Købesum 30.027 Kr. 43 Øre

I tilfælde af, at Sælgeren eller Hustru flytter fra Gaarden havde de Ret til at det herved afhændede Løsøre at udtage til brug paa deres Fremtidige Bolig 2 Senge med fornødne Sengeklæder, 5 Par Lagner, 1 Bord, 4 Stole, 1 Klædeskab, 1 Dragkiste, 1 Chartol, 2 Kakkelovn, nødvendigt Køkkentøj og selvfølgelig vort Linned og vore Gangklæder hvilket alt ved den Længstlevendes Død falder tilbage til Gaardens Ejer, skulde tiltrækkeligt Løsøre ej forefindes paa Gaarden anskaffes det manglende paa Gaardens Ejers Regning.

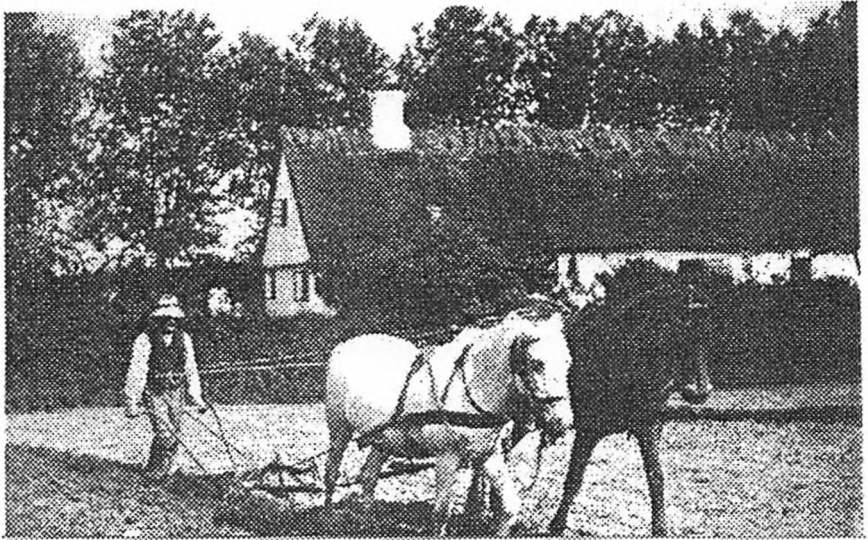
6.

For den i foranstaaende Post betinges Aftægt og Begravelse forbeholder jeg mig Prioritet næstefter 2600 Kr. af hvilke som helst midler til hvilken som helst rente i den herved afhændede Ejendom med Bygninger, Besætning og Inventarium, Avl, Afgrøde og Gødning, og bliver det Skjøde, som i sin tid udstedes tillige at læse som pantestiftende i saa henseende.

7.

Naar Køberen har tiltraadt Ejendommen og opfyldt foranstaaende Kontrakt, er han berettiget til at fordre og jeg pligtig at udstede Skjøde paa det solgte fri for andre Thinglæste

6

Pløjning ca. år 1900

Hæftelser end foran anført, dog med at han giver mig den i Post 6 forbeholdte Panteret.

8.

Alle af nærværende Handel flydende Omkostninger betaler Køberen alene.

B. Jeg Anders Mads Andersen tilstaar herved at have indgaaet foranstaaende Kontrakt, som jeg forbinder mig til i eet og alt opfylde og efterkomme.

Stempel til nærværende Kontrakt bliver at anvende efter:

Købesum	30.027 Kr. 43 Øre
og canon af Kapitaliseret værdi	<u>6.514 Kr. 50 Øre</u>
	36.541 Kr. 93 Øre

Hvoraf 10.541 Kr. 93 Øre anses som Vederlag for det i Handelen medfulgte Løsøre, medens Resten er Vederlag for den faste Ejendom

Alle Bekræftelse med mine Under-
skrifter vidnefaik.

gitt. Ristly. den 20 September 1903. —

Søren Kierulff

*Søren Kierulff
København 1899*

Anders Mads Andersen

Christian Jørgensen

At Vækerlighed:

Johannes J. Hansen

Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm havde 22.100
besøgende i 1999

Skudsmålsbog

Når den unge mand/kvinde i dag bliver konfirmeret, taler vi om, at de træder ind i de voksnes rækker.

Uden at vide det, stammer udtrykket faktisk fra ældre tid, hvor der ved konfirmationsalderen var givet lov til at arbejde selvstændigt, eller man måtte arbejde uden for sognet.

Skudsmål var et vidnesbyrd, som de unge mennesker kunne få udstedt om et eller andet personligt forhold, ofte om sin adfærd i almindelighed.

Skudsmålet blev udstedt på tinge om en mand, der skulle rejse til en fremmed egn, eller om en fogeds forhold til bønderne. 1682 påbydes det, at tjenestefolk skulle have skudsmål af deres sognepræst, når de rejste til et andet sogn. Denne skudsmålsordning skærpedes gennem en række forordninger 1701, 1719 og 1775. 1832 forordnedes, at tjenestefolkene skulle have skudsmålsbøger, hvori husbonden eller madmoder skulle give vidnesbyrd om deres tjenester.

Man var forpligtet til at bære denne skudsmålsbog på sig, og når man rejste til et andet sogn, skulle man henvende sig til enten politimesteren eller præsten for at få stemplet skudsmålsbogen, for at bevise, man ikke var lovløs.

Skudsmålsbogen blev afskaffet i 1921.

Skudsmaalsbog.

Pris: 12 Skilling indbunden,
indbunden med Tyendeloven 16 Skilling.

Nykjøbing p. F.

Forlagt af Charles Guldberg.

Trykt i B. Laubs Enkes Trykkeri.

1872.

U d d r a g

af

Lobbestemmelserne om Studsmaalsbøger.

---

§ 1.

Enhvert Lyende bør være forsynet med Studsmaalsbog. Forinden en saadan Bog maa bruges, forsynes den i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder med Politisvrighedens, men paa Landet med Sognepræstens Segl, der sættes paa den Lidse, der er dragen igjennem Bogen. Den, der ikke allerede ved Udgangen fra Skolen er forsynet med Studsmaalsbog, men ellers skal anskaffe en saadan, bør, forinden Bogen forsynes med Segl og Titel, forevije de fornævnte Embedsmænd Døbeattejt og andre Berijer, hvorefter det Fornødne indføres i Bogen.

§ 2.

Naar en Studsmaalsbog er fuldstrevet og en ny derefter anskaffes, bør den ældre fremdeles tiligemed den nye bevares af Lyendet.

§ 3.

Bortkommer en Studsmaalsbog, skal Lyendet

Anne Kristine Lorenzen Ballew
 har været i min Tjeneste fra
 1te Mai 1872 til 1te November
 1873
 William H. Elliot
 Nyløbsing p. Falster ^{Besidder af Finisør.} 1/November 1873.

Anne Kristine Dalslev
 har været i min Tjeneste
 de 1. år til min Døds-
 færdighed
 Nyløbsing p. F. d. 1. Mai 1875.
 F. J. Holm

Anne Henriette Ballew har tjent
 mig fra 1te Maj 1875 til Dato
 Nyløbsing p. F. 1 Maj 1876
 C. L. Lohmann
 Aalborg

Ina Antonsens slægt Fra Brandstrup Mølle

Skrevet (1944) af Inas oldemors fætter

Lidt nord for Brandstrup By i Tirsted sogn står på en lav banke, der fra gammel tid har været kaldt Thorsbanke, resterne af Brandstrup Mølle. Oprindeligt var den en Stubmølle, men den brændte i 1880'erne og blev så erstattet med en hollandsk vindmølle, der altså nu synger på sidste vers.

Om den gamle Møllegaard og Møllen, der i ca. 200 var i samme slægts eje, fortæller den nu 75-årige A. Johannessen, København - en Brodersøn af den sidste møller i denne slægt:

I marken omkring møllen har min onkel pløjet adskillige gamle urer op, så der må vel i Oldtiden have været en begravelsesplads. Navnet Thorsbanke kunne måske også tyde på et Gudehov viet til Guden Thor.

Møllen kom i Slægtens Eje omkring 1680, og Traditionen fortæller, at den første Møller var en uægte Søn af den daværende Ejer af Tostrup (Christianssæde). Hans Søn - eller Sønnesøn - Andreas Møller, min Tipoldefar, der overtog Møllen efter ham, var et udpræget mekanisk Snilde, der sikkert kunde have drevet det vidt, om han havde faaet Lov at følge sin Lyst.

Allerede som ganske ung var han dygtig til at forfærdige Ure og lignende; men han vilde gerne til Udlandet for at søge yderligere Uddannelse. Imidlertid var han jo stavnsbunden, og Herskabet vilde ikke give ham Rejsetilladelse, skønt han sammen med sin Ansøgning derom sendte det en meget kunstfærdig Garnvinde, som han selv havde konstrueret og udskåret. Den var saaledes indrettet, der paa

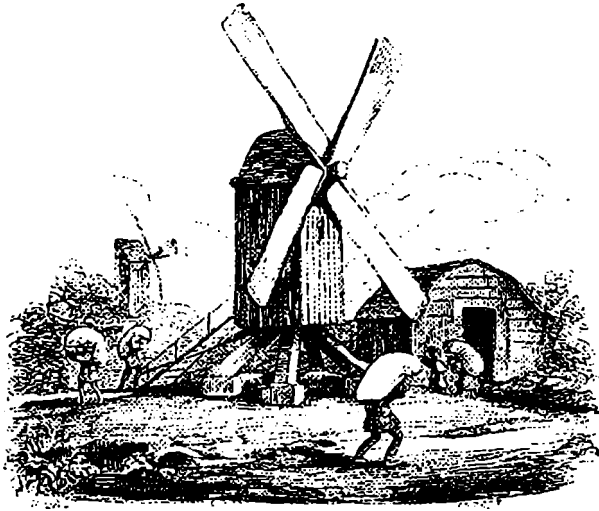
en lille Platform stod en Kvindefigur og ved Siden af denne en Præst med en Bog i Haanden. Naar Garnvinden var i Brug, dansede Kvindefiguren rundt paa Platformen, medens Præsten løftede Haanden med sin Bog. Naar Garnvinden var omtrent tom, kom en Arm og Overkroppen af en Djævel til Syne; den greb efter Kvindefiguren, men Præsten slog ham i Hovedet med Bogen, saa han dumpede ned i Kassen, som han havde forsøgt at krybe op af.

Senere lavede Andreas Møller ogsaa et Taarnur og sendte det til Herskabet, men heller ikke denne gang lykkedes det ham at faa den ønskede Rejsetilladelse.

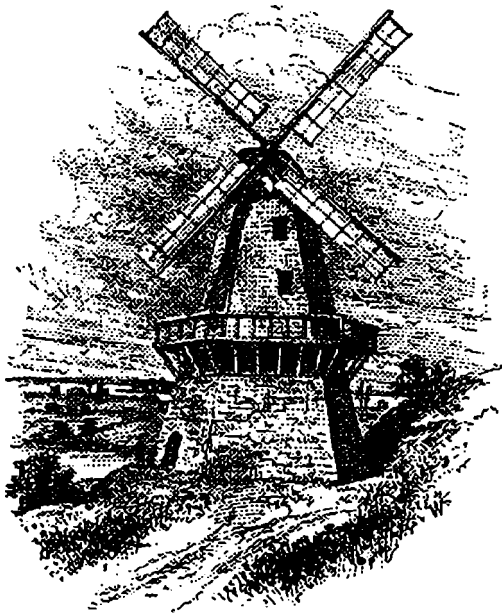
Saa slog han sig til Ro i Møllegaarden. Men oppe i Toppen af Møllen havde han sit Værksted, som ingen uvedkommende fik Lov til at betræde. Op til Møllen førte en lang trappe, hvis øverste Trin var indrettet saaledes, at hvis nogen traadte på det, bevirkede det, at to Trævæddere oppe i Værkstedet dunkede Panderne sammen. Saa vidste Mølleren, at der var kommet Folk til Mølle, og for en Stund maatte han saa forlade sit Urmageri.

I dette primitive Værksted i Møllehatten blev en lang Række smukke Bornholmerure til. De var alle mærkede A. Møller og er med et sammenslynget T og B, der skulde betyde Thorsbanke. Adskillige af disse Ure er i Brug den Dag i Dag. Et Eksemplar, jeg selv ejer, har Nr. 181 og bærer årstallet 1764.

Efter Andreas Møller fik hans Søn Hans Andreasen Møllen. Han døde i en forholdsvis ung Alder 1811; men hans enke Marie Abrahamsdatter var Mand for at drive Mølleriet videre; og ikke alene klarede kun Dagen og Vejen for sig og sine mange smaa Børn, men som Aarene gik, blev hun tillige meget velhavende. "Du bliver rig, Ka' Mølres," sagde Folk ofte til hende, hvortil hun spøgende svarede: "Ja, jeg kan ikke gøre for det, for Møllen ligger højt og

En gammel stubmølle

En hollandsk vindmølle

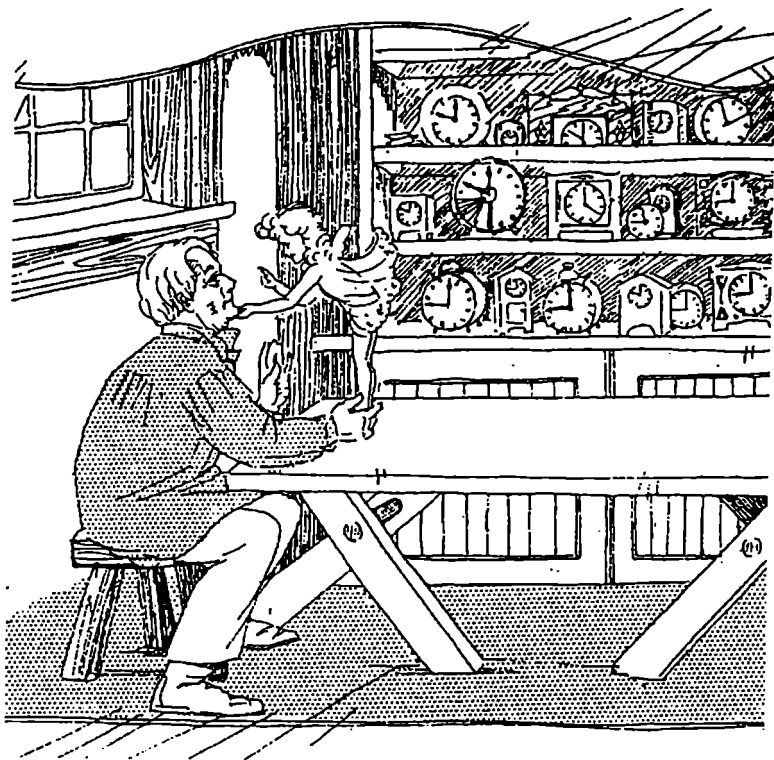
Gaarden lavt, og Pengene ruller ned derfra i Mængde; jeg kan ikke holde dem herfra med en Riskost!" Det var derfor ikke noget Under, at hun nød almindelig Anseelse. Hun døde 17. November 1845 og blev begravet fra Tirsted Kirke under meget stor Deltagelse. Efter Begravelsen var der efter de Tidens Skik et vældigt Begravelsesgilde, hvor det gik lige vel haardt til.

Min Far har fortalt, at Godsforvalteren fra Christianssæde ogsaa var blandt Gæsterne. Han var ridende, og da han ud paa de smaa Timer vilde hjem, maatte et Par behjertede Mænd give ham en Håndsrækning, for at han kunde komme op paa Hesten. Saa red han adstadigt op ad Markvejen, forbi Møllen og op til Brandstrupvejen. Men inden han naaede saa langt, var han faldet i Søvn. Ved Udkørslen til Vejen stod et Par svære Egestolper. Da han naaede hertil, gled Tømmerne fra ham, og de faldt saa uheldigt, at de gled ned over den ene af Stolperne. Hesten blev ved med at gaa rundt og rundt om Egestolpen med den sovende Godsforvalter paa Ryggen, indtil omsider en Flok Gildegæster, der ligeledes var paa Hjemvejen, fik Hest og Rytter paa ret Vej igen.

Efter den gamle Møllerenkes Død overtog den ældste Søn Johannes Hansen - Inas Tip-tip-oldefader - Mølle og Gaard. Han var gift med Karen Brems fra Askhøjgaard i Vejleby. De havde kun 2 Børn, Marie og Hans Jørgen Johannessen. Far fik ikke Møllen, men købte Gloslunde Mølle og byttede senere denne bort mod Landet Mølle.

Søsteren Marie - Inas Tipoldemoder - gift med Ole Hansen Lund, fik saa Brandstrup Mølle og Møllegaard, men da de daarlige Aar i 1880'erne kom, solgte de det hele, og derved gik Møllen ud af Slægtens Eje efter at have tilhørt den i over 200 Aar.

A.Johannessen

*Mon den mekanisk snilde begavede Møller
havde en hjælper deroppe under Møllehatten ?*

99.7 Harry Jensen: Borgen 1999, 147 s. SKRIV OM DIT LIV
Om at skrive en personlig slægtsbog

Hvor finder jeg de danske Kirkebøger og Folketællinger?

Arkivalie-gruppe!

Film, Microfich-kort eller Bog!

Sted!

Kirkebøger:

1. Kirkebøger, hele landet	1645 til 1891	Microfich-kort	Rigsarkivet, Kbh., samt alle 4 Landsarkiver og Erhvervsarkivet i Århus.
2. Kirkebøger, Jylland og Fyn	1892-1912 (1914)	Rullefilm	Rigsarkivet, København.
3. Kirkebøger Sjælland	1892-1912 (1914)	Rullefilm/bøger	Landsarkivet Sjælland.
4. Kirkebøger, hele landet	1645-1912 (1914) (Kun hvis filmene er bestilt hjem til centret)	Rullefilm	Mormonkirkens Slægt-historiske Centre.
5. Kirkebøger fra Sjælland	1891-ca.1946	Bøger/Rullefilm	Landsarkivet, København
6. Kirkebøger fra Sjælland	1645-ca.1900 (Ikke alle sogne findes i kopibøger, se register)	Kopibøger	Landsarkivet, København.
7. Kirkebøger fra Fyn	1891-ca.1946	Bøger/Rullefilm	Landsarkivet, Odense.
8. Kirkebøger fra Jylland	1891-ca.1946	Bøger/Rullefilm	Landsarkivet, Viborg.
9. Kirkebøger, Sønderjylland	1891-ca.1946	Bøger/ +?	Landsarkivet, Åbenrå.

Folketællinger:

1. Folketællinger, hele landet	1787-1855	Microfich-kort	Rigsarkivet, samt alle 4 Landsark. og Erhvervsark.
2. Folketællinger, hele landet	1855-1911	Rullefilm	Rigsarkivet, København.
3. Folketællinger, hele landet	1860+1880+1890	Microfich-kort	Rigsarkivet og landsarkiver.
4. Folketællinger, hele landet	1916-1940 (Til 1921-1940 flgs. skal ansøges om speciel tilladelse)	Originale papirer	Rigsarkivet, København
5. Folketællinger, hele landet	1787+1801+1845+1860 (Også nogle af de Slesvigske i disse 4 årgange)	Rullefilm	Mormonkirkens Slægt-historiske Centre
6. Folketællinger, Sjælland	1787-1850	Kopibøger	Landsarkivet, Kbh.
7. Folketællinger, Fyn	1787-1850	Kopibøger	Landsarkivet, Odense.
8. Folketællinger, Jylland	1787-1850	Kopibøger	Landsarkivet, Viborg.
9. Folketællinger, Sønderjyl.	1787-1850	Kopibøger	Landsarkivet, Åbenrå.
10. Folketællinger, Slesvigske	1787-1850	Originale Papirer + Microfich-kort	Rigsarkivet, København.

Lokalhistoriske Arkiver:

Udover de ovenfor nævnte Arkiver har mange af vore gode Lokalhistoriske Arkiver indkøbt kopimateriale af kirkebøger og folketællinger, fra de sogne som det pågældende arkiv arbejder med. Det kan enten være i form af fotokopimateriale, microfich-kort eller rullefilm. Forhør dig på det pågældende arkiv.

Husk vore Lokalhistoriske Arkiver skal findes under "de nye storkommuner" eller en købstad. Se ARKIVVEJVISEREN, Udgivet af Sammenslutningen af Lokal Arkiver. Bogen findes på næsten alle biblioteker.

Denne side er udarbejdet af Anna Margrethe Krogh-Thomsen. Rettelser eller tilføjelser modtages gerne. Kopiering er tilladt med glæde.

Lokalhistorisk litteratur

EVERDRUP CIGARFABRIK

Den var der engang - for længe siden
Af Anne-Lise Pallesen, Fladså Arkiv

40 ÅR SOM KOGEKONE PÅ VESTLOLLAND

Af Marie Andreasen,
Rudbjerg Lokalhistoriske Arkiv

POLYFOTO: "FOTO OVERALT"

Af Per Aaby, Falsters Egnshistoriske Arkiv

DEN STORE LANDHUSHOLDNING

Erhvervet, som forsvandt
Af Ingrid Dall og Else Björklund,
Præstø Lokalhistoriske Arkiv

LÆGE- OG SYGEHUSVÆSENET I STUBBEKØBING KOMMUNE I DET 20. ÅRHUNDREDE

En historisk oversigt
Af Anne Marie og Ole Jeppesen,
Stubbekøbing Lokalhistoriske Arkiv

MIN LÆRETID PÅ HOLEBY DIESEL FABRIK 1925-30

Af Heidi Pfeffer og Georg Rasmussen,
Holeby Lokalhistoriske Arkiv

GARVERI I STORE HEDDINGE

Af Troels Grønnebæk,
Stevns Lokalhistoriske Arkiv

DER VAR MANGE FISKERE HER I LANDET, MEN KUN TO, DER FANGEDE SÆLER

Af Anette Elmstrup,
Nysted Kommunes Lokalhistoriske Arkiv

HJUL- OG KARETMAGERVÆRKSTED

Af Leif Svenningsen,
Væggerløse Sogns Lokalhistoriske Arkiv

PELSDYRAVL I VORDINGBORG

Af Aase Rabjerg,
Vordingborg Lokalhistoriske Arkiv

DEN POKKERS CENTRAL

Af Heidi Pfeffer,
Nakskov Lokalhistoriske Arkiv

MEJERIBESTYRER OG MÆLKEMAND I BIRKET I 1940'ERNE

Af Edel Kristoffersen
Birket Lokalhistoriske Arkiv

PAPIRFABRIKKEN MAGLEMØLLE

Af Næstvedegnens Lokalhistoriske Arkiv

TØRVENE I BORREMOSEN

Af Heidi Pfeffer og Ove Eriksen,
Tingsted Sogns Lokalhistoriske Arkiv

TEGLVÆRKSDRIFTEN I GRÆNGE SOGN

Af Heidi Pfeffer og Jens J. Larsen,
Toreby Sogns Lokalhistoriske Arkiv

DRÆNING SARBEJDE FØR OG NU

Af Bent Didriksen,
Lokalhistorisk Arkiv for Nr. Alslev Kommune

Bøgerne kan bestilles (under betegnelse: Ak - hvor forandret...) hos LASA, Dronningensgade 2A, 4800 Nykøbing F. og koster 99,00 + porto 16,00 kr., i alt 115,00 kr. pr. stk.

Vort eget lokale

De mange slægtsforskere, der benytter Centralbibliotekets samling af genealogisk materiale, har nu haft det nye tilholdssted i godt et år, og det bliver stadig flittigt benyttet.

Det har vist sig at være en succes.

Før i tiden var materialet at finde på læsesalen, men nu findes det i lokalet til venstre for hall'en på "bagsiden" af biblioteket, ved indgangen fra Rosenvænget 17.

Samlingen omfatter kirkebogskopier fra samtlige sogne på Lolland-Falster - både som xeros-kopier og på mikrofilm. Nogle, men ikke alle, går meget langt tilbage, men alle sogne er komplette for perioden 1914-91.

Desuden har biblioteket et udvalg af folketællinger, godsarkiver, skifteprotokoller samt IGI-kort fra mormonerne på mikrokort, ligesom "slægtsforskerafdelingen" bliver fornyet med relevante håndbøger.

Slægtsforskning er en interesse, der er i rivende udvikling, og som flere og flere tager op.

I lokalet kan man sidde i fred og ro uden at blive forstyrret fra andre lånere på biblioteket.

Der er selvbetjening, da biblioteket ikke har specialviden, der gør dem til vejledere, som på arkiverne.

Samlingen er åben i bibliotekets normale åbningstid.

Lokalarkiver

Birket Lokalhistoriske Arkiv
Birkelunden 1, rum 10
4943 Torrig
Tlf.: 5493 7048

Faxe-Rønnede Lokalhistoriske Arkiv
Rådhusvej 4, Boks 4
4640 Fakse
Tlf.: 5671 4072

Fladså Arkiv
Mogenstrupskolen
Parkvej 10A, Mogenstrup
4700 Næstved
Tlf.: 5596 5639

Langebæk Lokalhistoriske Arkiv
Østergårdsstræde 1a
4772 Langebæk
Tlf.: 5539 5334

Foreningen Lundby Sognearkiv
Lundby Hovedgade 100
4750 Lundby
Tlf.: 5576 7168

Næstvedegnens Lokalhistoriske Arkiv
Teatergade 16
4700 Næstved
Tlf.: 5573 6507

Præstø Lokalhistoriske Arkiv
c/o Biblioteket
Lindevej 45
4720 Præstø
Tlf.: 5599 1888

Stevns Lokalhistoriske Arkiv
Nørregade 15
4660 Store Heddinge
Tlf.: 5650 3654

Ordbog for slægtsforskere

Ordbog for slægtsforskere er udkommet og er en hjælp for dem, som beskæftiger sig med slægtsforskning. I kortfattet form giver bogen forklaring på en mængde ældre ord fra kirkebøger, skifteprotokoller, lægdsruller, justitsprotokoller, fæstebreve og mange andre slags arkivalier.

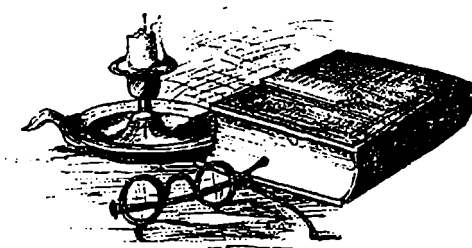
Desuden indeholder bogen et udvalg af latinske ord og vendinger, kortfattede forklaringer på begreber inden for slægtsforskningen, og endelig er der en fortegnelse over 500 års skæve helligdage med mulighed for at regne sig frem til den korrekte dato for en begivenhed.

89 sider med ca. 5.000 opslagsord.

Pris 75,00 kr. i boghandelen, 65,00 kr. + porto direkte fra forlaget og endelig 50,00 kr. pr. stk. ved køb af 10 eksemplarer eller flere.

Bestilling på telefon 9857 1716 eller hos Heini Madsen, Postboks 29, 9430 Vadum.

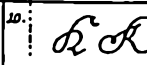
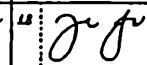
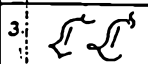

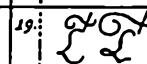
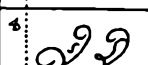
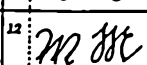
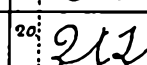
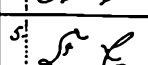
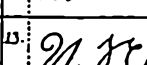
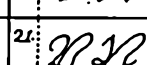
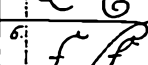
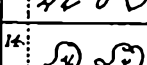
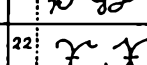
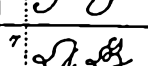
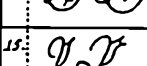
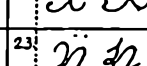
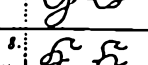
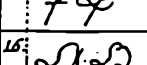
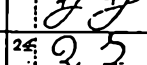
Bestilling kan også ske hos SLÆGTEN v/Birgit Ørskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby, telefon 9817 6376.

Gotisk håndskrift,
Små og store bogstaver
1600 - 1700- årene

Skreven A.B.C. med store Bogstaver
Først. De 24 enkelte Bogstaver:

1. 	9. 	17.
2. 	10. 	18.
3. 	21. 	19.
4. 	12. 	20.
5. 	13. 	21.
6. 	14. 	22.
7. 	15. 	23.
8. 	16. 	24.

Dansk skreven a.b.c. med smaae Bogstaver
1. De 24 enkelte Bogstaver.

1. 	7. 	13. 	19.
2. 	8. 	14. 	20.
3. 	9. 	15. 	21.
4. 	10. 	16. 	22.
5. 	11. 	17. 	23.
6. 	12. 	18. 	24.

Gotisk håndskrift,
Små og store bogstaver
1700 - 1800- årene
Skønskrift

A B C D E F G H I
J K L M N O P Q R S
T U V W X Y Z a b

c d e f g h i j k l m n
o p q r s t u v w x y z a b

Gotisk håndskrift,
Små og store bogstaver
1700 - 1800- årene
Håndskrift

A B C D E F G H I
J K L M N O P Q R S
T U V W X Y Z a b

c d e f g h i j k l m n
o p q r s t u v w x y z a b

ANE NR.	GENERATION		ANE NR.
NAVN:			NAVN:
FØDT/DØBT (dato, årstal, sogn):			FØDT/DØBT (dato, årstal, sogn):
Faddere:			Faddere:
KONFIRMERET (dato, årstal, sogn):			KONFIRMERET (dato, årstal, sogn):
VACCINERET (år, dato, af hvem):			VACCINERET (år, dato, af hvem):
VIET (dato, årstal, sogn):			
Bopæl, alder, erhverv (ved vielse):			Bopæl, alder, erhverv (ved vielse):
Forlovere:			
BØRN (født/døbt, årstal, sogn):			
DØD/BEGRAVET (dato, årstal, sogn):		DØD/BEGRAVET (dato, årstal, sogn):	
Alder, dødsårsag m.v.:		Alder, dødsårsag m.v.:	
Skifte:		Skifte:	
SUPPLERENDE OPLYSNINGER OG KILDEHENVISNINGER:			

Regnskab for 1999

INDTÆGTER:

Kontingenter	9.140,00	
Gæster Julemøde	400,00	
Salg af Rødder + bøger	790,00	
<u>Renter (Bank og Giro)</u>	<u>5,64</u>	
Indtægter i alt:		10.335,64

UDGIFTER:

Servicegebyrer Post/Bank	200,00	
Porto	1.595,75	
Foredragsholder	3.090,00	
Slægt trykning Rødderne m.m.	5.075,50	
Bestyrelsesmøde	480,00	
Formandens løn og repræsentation	500,00	
Sammenslutning Slægt	630,00	
<u>Diverse</u>	<u>393,00</u>	
Udgifter i alt:		11.964,25

UNDERSKUD 1999 **1.628,61**

Beholdning pr. 31.12.1998	9.850,33	
<u>Årets underskud</u>	<u>1.628,61</u>	
Overføres til 2000		8.221,72

Som er placeret således:

Girokonto 31.12.1999	5.025,15	
Unibank	3.115,11	
<u>Kontantbeholdning</u>	<u>81,46</u>	
I alt		8.221,72

Eskilstrup den 1. februar 2000

Børge Antonsen
kasserer
(sign.)

Regnskabet gennemgået og fundet i
overensstemmelse med bilag og
beholdning

Sakskøbing den 23/2 2000

Poul Jensen
revisor
(sign.)

**Renskrivning, tryk og layout:
SL. Skrive-Service, v/Ellen-Sofie Schuldt-Larsen
"Spurvely", Spurvevej 22, 4943 Torrig L.
Tlf.: 5493 7155
e-mail: oz1cry@post11.tele.dk**